

Utvikling med Genova

Modelldrevet utvikling av brukergrensesnitt og tjenester med Genova

Agenda

- Hvem er vi?
- Utviklingsmodell for Genova
- Kort demonstrasjon av generert system
- Gjennomgang av Genovas byggeklosser
  - Rose og Genova
  - Objektseleksjoner i Genova
  - Dialogdesign i Genova
  - Ressursdatabasen på overflaten
- Produksjon av en ny dialog fra modell til prototype

Hvem er vi?

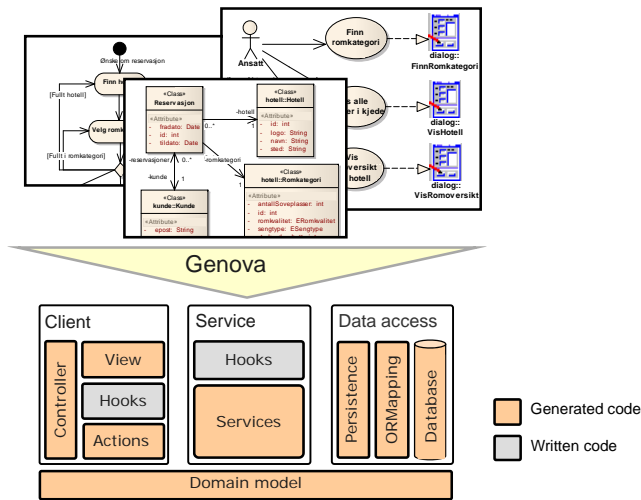
- Christian Herzog, seniorkonsulent i Esito
- Knut Sagli, sjefskonsulent i Esito
- Esito utvikler verktøy og leverer spisskompetanse i prosjekter

Esito

- Esito skal gi kundene lavere kostnader og bedre kvalitet i utvikling og vedlikehold av sine applikasjoner
  - Støtte modelldrevet utvikling (MDU)
  - Lage de beste kodegeneratorer

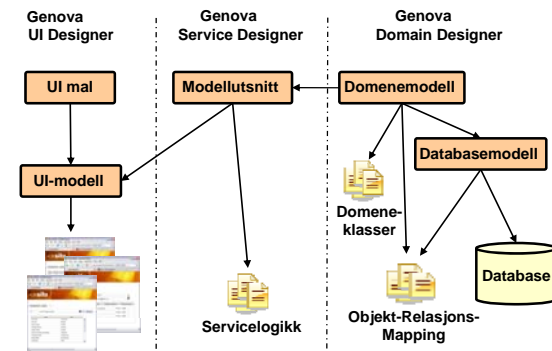

Genova tilbyr

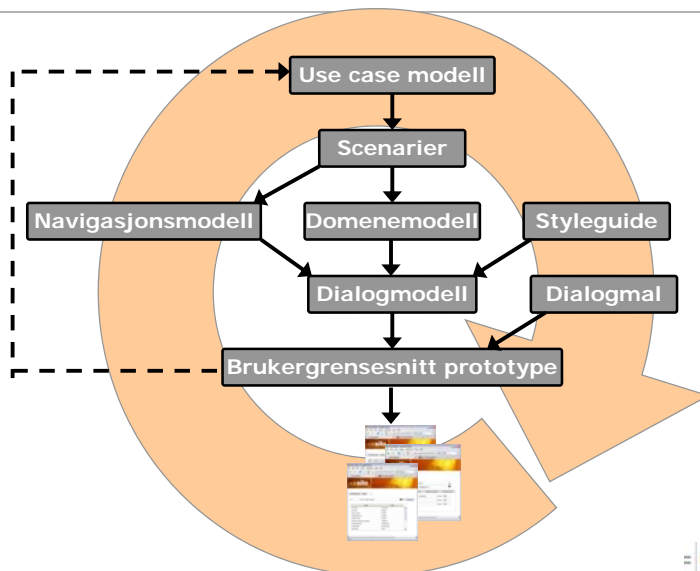
=esito

Genova fra oven

=esito

Genova og metode

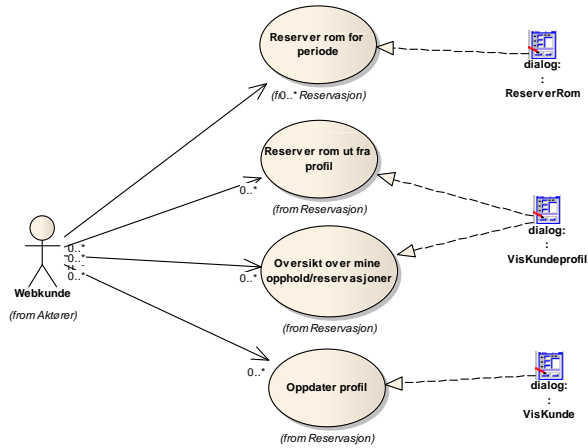
=esito

Vi lager et lite system

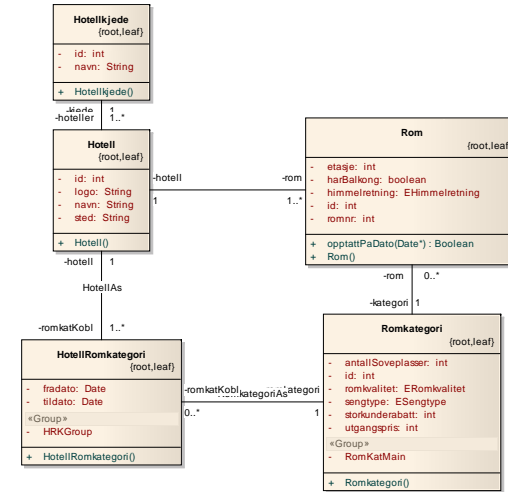
- UML-modell
- Navigasjonsmodell
- Genova Workspace
  - Synkronisering
  - Setup
  - Ressurser
- Objektseleksjon
- Dialogmodell
- Generering og kjørende kode

=esito

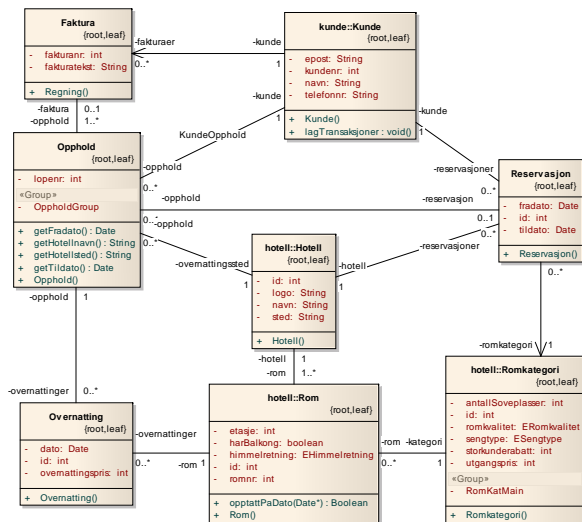
Detaljert use case - selvbetjent

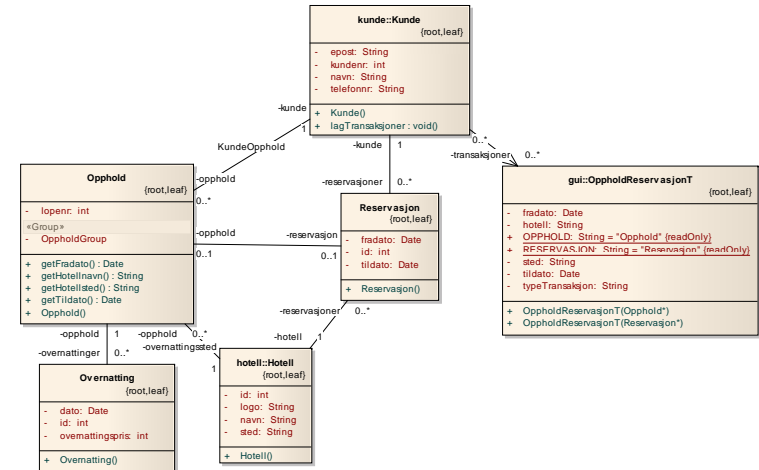
Domenemodell - Hotell

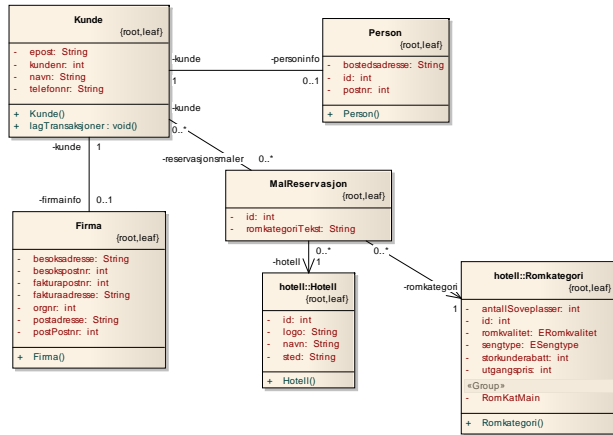
Domenemodell - Opphold

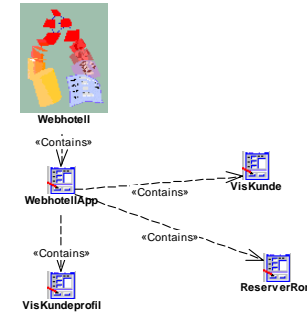
Domenemodell - Transaksjoner

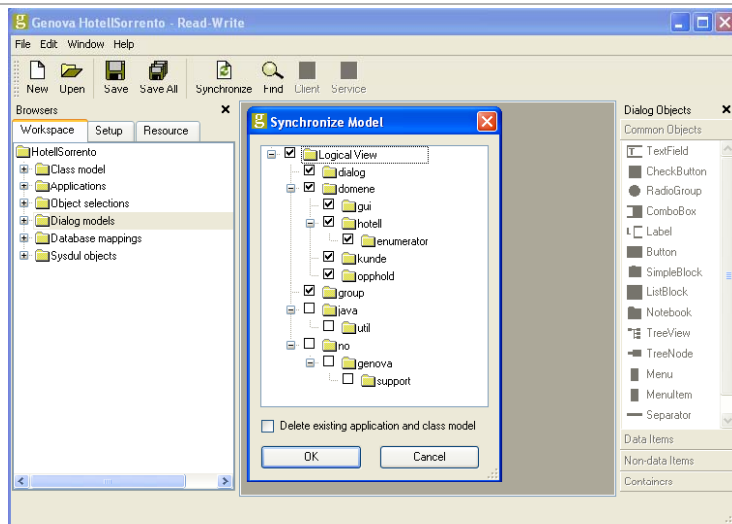
Domenemodell - Kunde

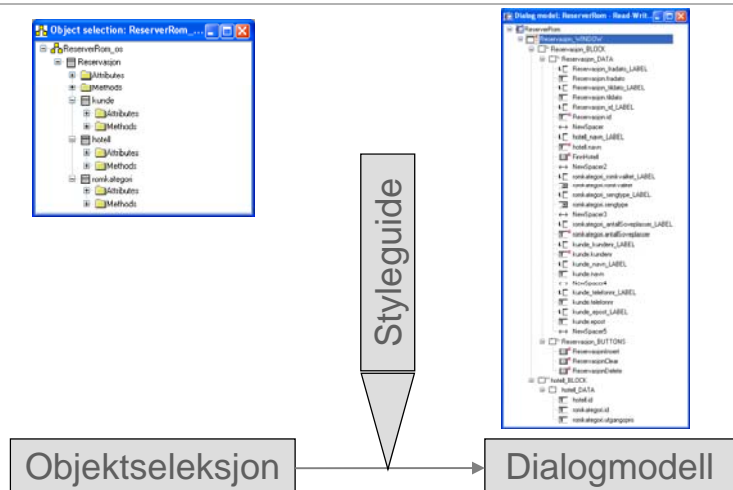
Navigasjonsmodell

Genova - Synkronisering

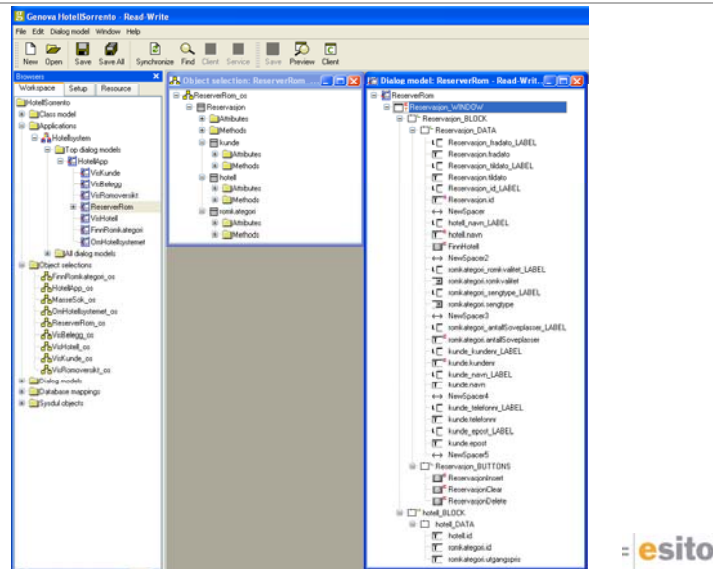
Genova - Fra objektseleksjon til dialogmodell

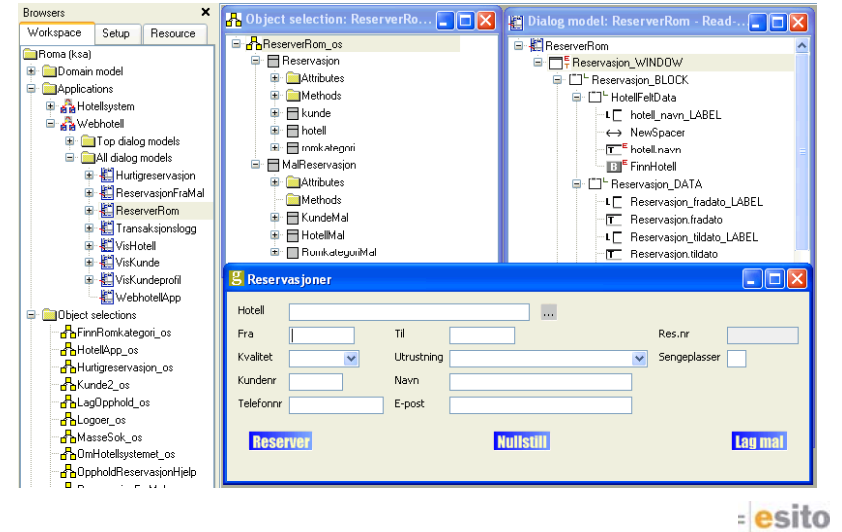
Objektseleksjon

Dialogmodell

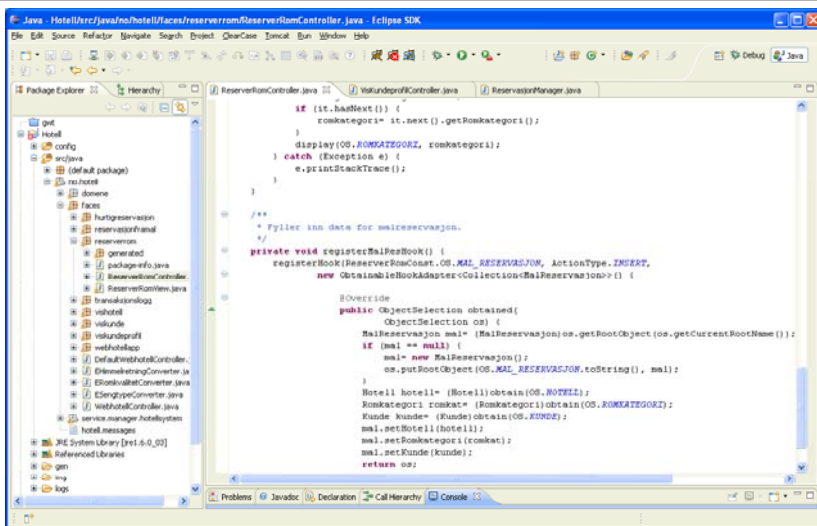
Genova - Objektseleksjon & Dialog

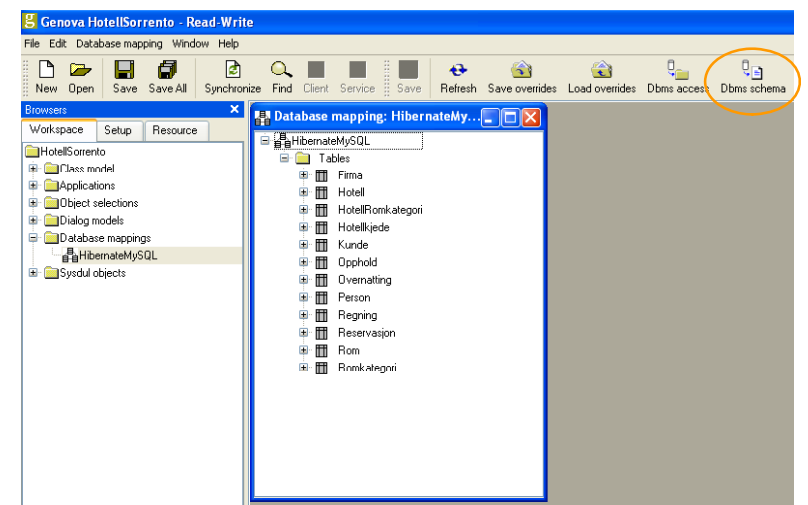
Genova - Preview

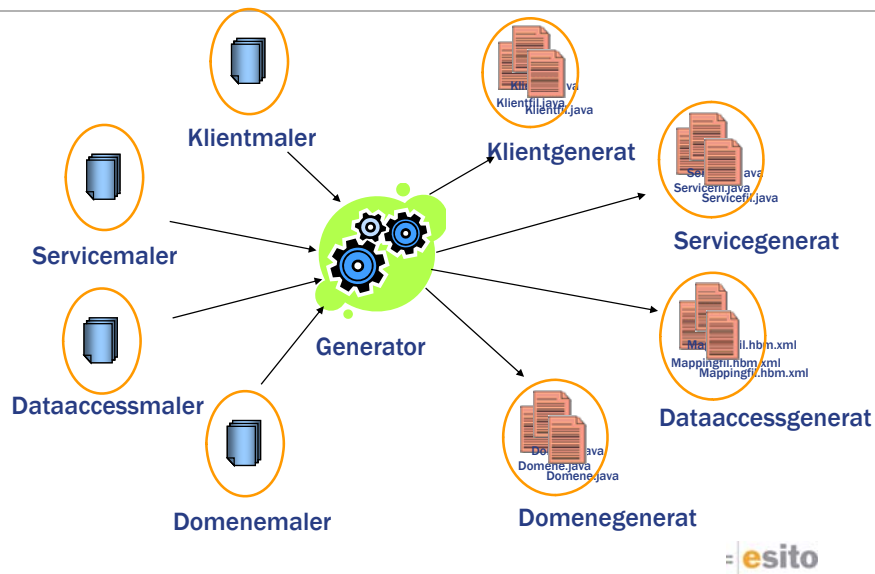
Koden som er håndskrevet

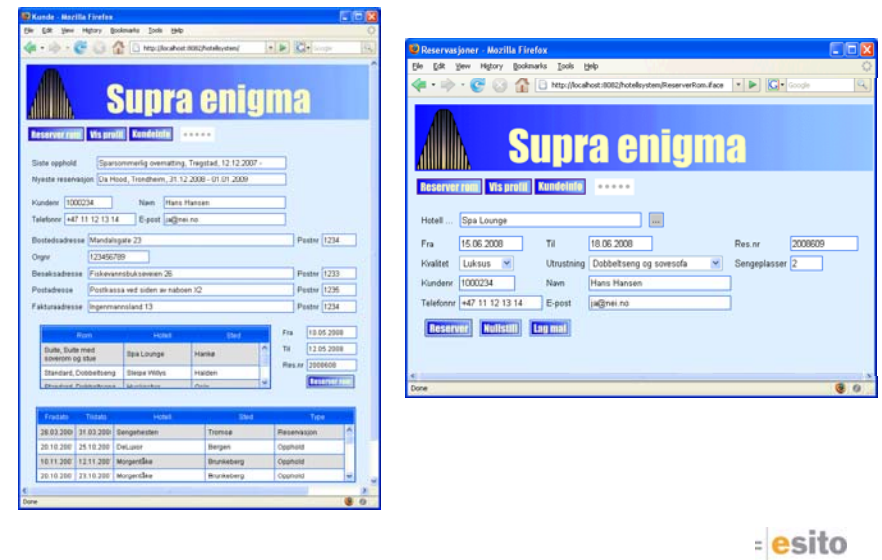
Genova - Generering av skjema

Generering av kildekode

Kjørende applikasjon

Detaljert gjennomgang

- Rose og Genova
- Objektseleksjoner i Genova
- Dialogdesign i Genova
- Ressursdatabasen
- Kort om kodegenerering

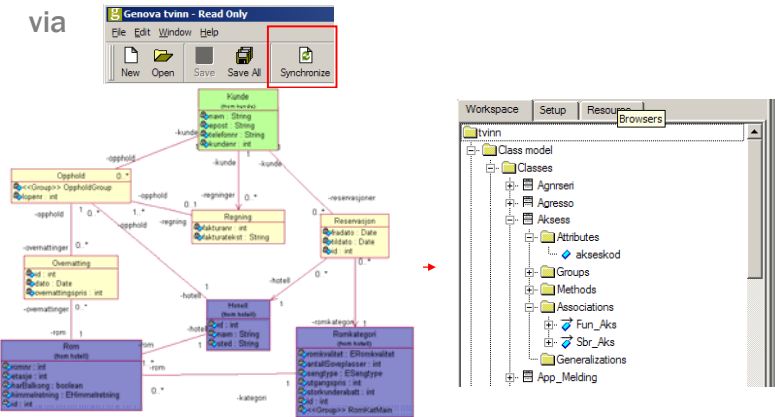
= esito

Rose og Genova

= esito

Domenemodellen

Domenemodellen lages i Rose og hentes så inn i Genova via

NB! Det er ikke mulig å endre domenemodellen i Genova. Endringer må gjøres i Rose og deretter synkroniseres i esito

Domenemodellen

- Gi roller fornuftige navn. Unngå navn som har, del_av, inneholder, består_av o.l.
  - Navnet på klassen med liten forbokstav er ofte det beste navnet
- Det skal genereres en database fra domenemodellen.
  - Løs opp i mange-til-mange relasjoner.
  - Begrens navigasjonen der det er mulig for å unngå unødvendige relasjoner.

esito

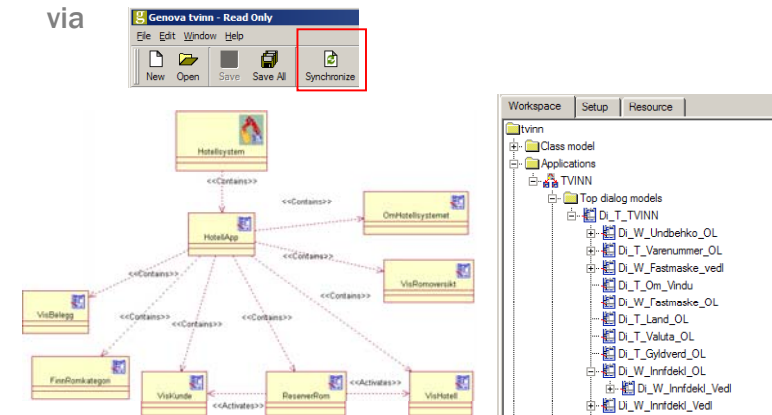
Navigasjonsmodellen

- Navigasjonsmodellen er en modell av applikasjonen med dialoger og forholdet mellom dialoger.
- Navigasjonsmodellen lages i et UML-verktøy (Rose) som en klassemodell med bruk av Genova-spesifikke stereotyper.

esito

Navigasjonsmodellen

Navigasjonsmodellen lages i Rose og hentes så inn i Genova via

NB! Det er ikke mulig å endre navigasjonsmodellen i Genova. Endringer gjøres i Rose og synkroniseres inn. esito

Genovas tillegg til Rose

- Med Genova følger et tillegg til Rose som inneholder noen stereotyper og mulighet til å legge inn ekstra informasjon i modellen.
- Genova-spesifikk informasjon legges inn i arkivkortene *Genova UI* og *Genova DB* i spesifikasjonsdialogen til attributtene i Rose.

Genova UI-dialogen i Rose - UserInterface

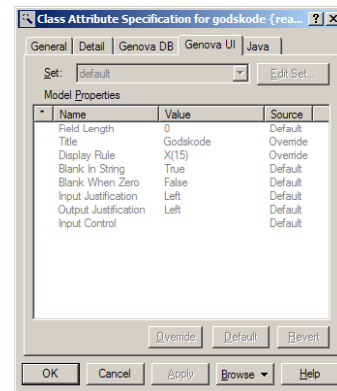
Denne teksten blir brukt som standard ledetekst i Genova. For å sikre konsistens mellom forskjellige dialoger bør derfor ledetekster endres i Rose og ikke i Genova direkte.

Genova UI-dialogen i Rose - UserInterface

- Display rule syntaks:

Sign:	Explanation:
9	Digit position. Leading 0's are filled in.
Z	Digit position. Leading 0's are not filled in.
*	A digit position. Leading 0's are displayed as "0".
-	Sign position. Only filled in for negative numbers. If more than one "-" appear, only the rightmost is used ("floating sign positioning"). "Z" is then illegal.
+	Sign position. Filled in for all numbers. If more than one "+" appear, only the rightmost is used ("floating sign positioning"). "Z" is then illegal.
B	Displays a blank position.
/	Displays a slash.
.	Displays the number with a decimal point. Example: 12345.00
,	Displays a comma. Can be used to separate groups of digits in a number. Example: 12,345 Note: Use point as decimal separator.

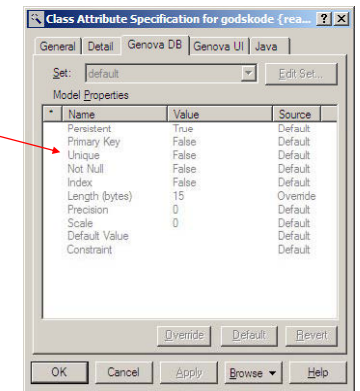
A display rule describes how the data element is to be displayed. For example, "-ZZBZZZ" means that negative numbers are allowed and that a blank position is to be included in front of the three last digits. Only numeric data elements can use display rules.

X(n) = En sekvens på n alfanumeriske tegn.

Genova DB-dialogen i Rose - DataBase

- Når man skal lage en database, må man angi databaseorienterte verdier som "Primary Key", "Unique", "Not Null" osv.
- For assosiasjoner kan man angi fremmednøkler.

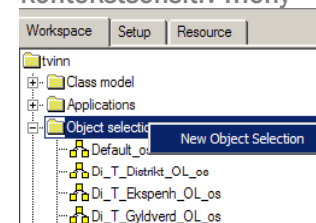

Objektseleksjoner (OS) i Genova

Lage en objektseleksjon (OS)

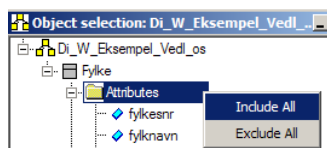
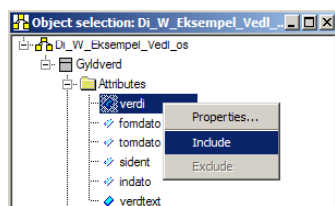
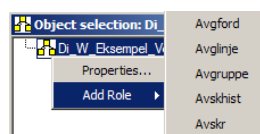
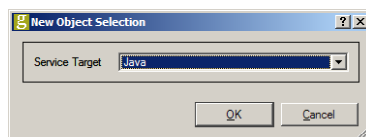
- En objektseleksjon er et utsnitt av klassemodellen. Den kan inneholde flere røtter. Den første roten skal imidlertid være den primære roten.
- På bakgrunn av objektseleksjonen kan vi generere kode som gir oss et sett av tjenester (bl.a. CRUD tjenester).
- Ved synkronisering mot Rose lages det automatisk tomme OS'er for hver dialog angitt i navigasjonsmodellen.
- Ny objektseleksjon fra kontekstsensitiv meny

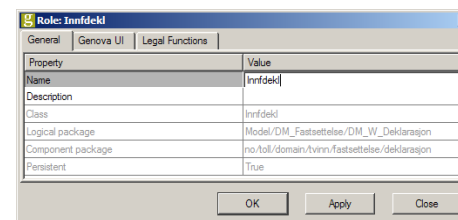
Lage en objektseleksjon (OS)

Lage en objektseleksjon (OS)

- Man må velge målmiljø for en objektseleksjon.
- Kontekstsensitiv meny gir deg muligheten for å utvide utsnittet av klassemodellen som objektseleksjonen representerer.
- Ekskluder uønskede attributter fra objektseleksjonen

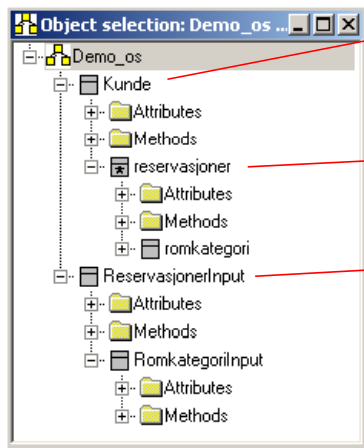

- Dobbeltklikk på rollen gir deg egenskapsdialogen til rollen. (Også tilgjengelig via kontekstsensitiv meny)
- Gir mulighet for å endre navn. Inneholder også nyttig informasjon om rollen

Generelt i Genova så gir både kontekstsensitiv meny og dobbeltklikk komponentens egenskapsdialog.

Lag en god objektseleksjon

Hovedrot

Her legges det primære modellutsnittet dialogen skal jobbe på. Den øverste noden er hovedklassen for hele dialogen

Barn

Relevante klasser med navigerbar relasjon til roten kan og bør hektes på

Inputroller

Ved behov for 2 noder for en klasse. (Eksempel kommer) Relaterte roller bør angis som subtrær også her.

(Stjernen = én til mange relasjon)

Dialogdesign i Genova

Lage en dialog

- En dialogmodell er bygget på en objektseleksjon
- En dialogmodell er et tre bestående av dialogkomponenter
- Ved synkronisering mot Rose lages det automatisk tomme dialoger for hver dialog angitt i navigasjonsmodellen

Lage en dialog

Første gang en dialog åpnes må følgende velges

Informasjonsinnhold

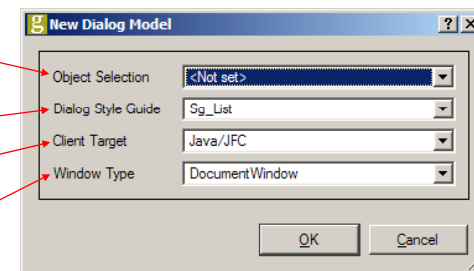
Skal være objektseleksjonen med navn lik *dialognavn_os*.

Regler for generering

Målmiljø for kodegenerering

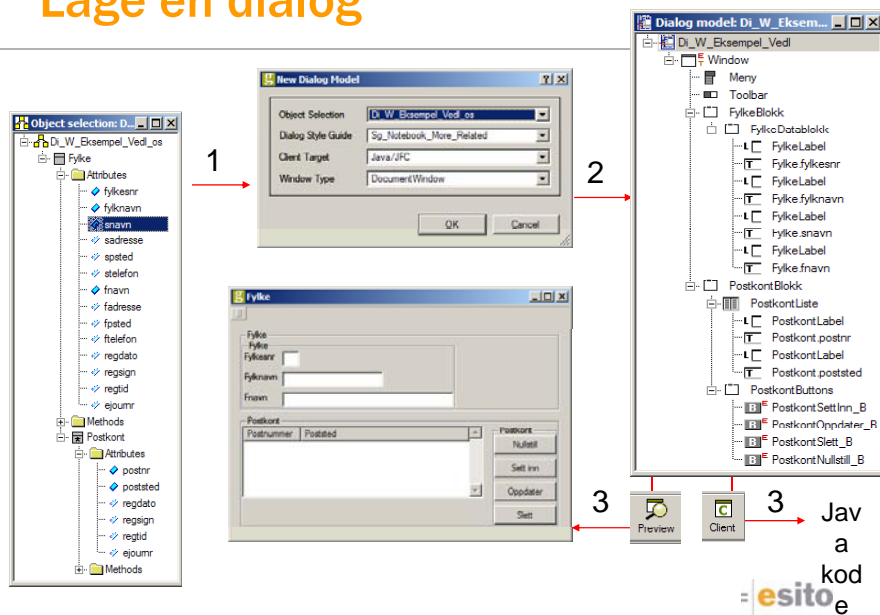
Vindustype

3 typer: Application window, Document window, DialogBox

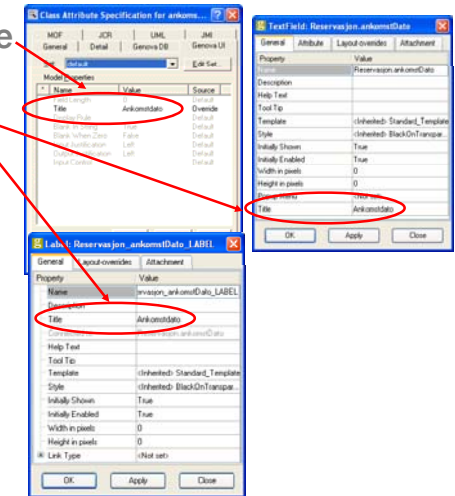
(Kan endres i ettertid om ønskelig)

Lage en dialog

Setting og endring av ledetekster

1. Genova UI.Title i Rose
  2. Tekstfelt.Title
  3. Tekstfelt.Label.Title
- Høyeste prioritet å foretrekke

esito

Flytting av elementer og angring

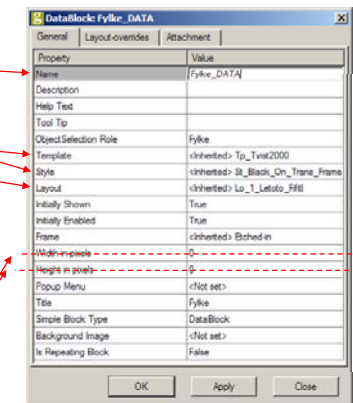
- Ta tak i elementet og trekk det dit du ønsker. Det røde punktet angir hvor det havner. Få elementet i riktig blokk.
- Dessverre ingen angring. Lagre hver gang du er sikker/fornøyd så langt og lukk dialogen (uten å lagre) når du beveger deg bort fra ønsket resultat.

esito

Dialogkomponenter - Generelt

Merk: "General" arkivkortet varierer mhp. komponent, men for de fleste gjelder følgende

- Navn på dialogelementer, navnestruktur kan settes i Style guide
- Hver enkeltkomponent er tilordnet en template og style. Container-elementer er i tillegg tilordnet en layout via:
  - Arv (fra komponenten over) eller
  - Manuell spesifisering
- Unngå bruk av disse, bortsett fra ved skjulte blokker

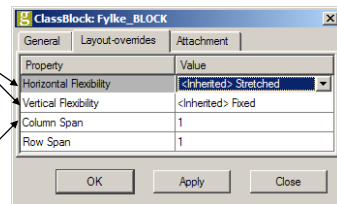

esito

Dialogkomponenter - Generelt

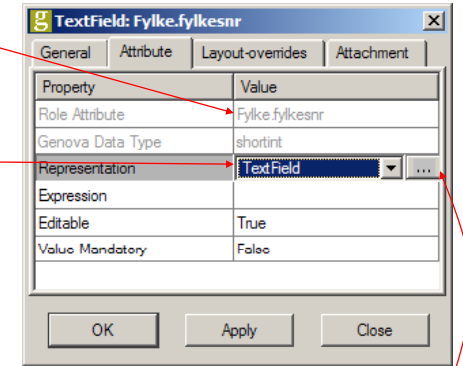
Egenskaper ved de fleste dialogkomponentene

- Settes fortrinnsvis via overstyring av layout. I enkelttilfeller er det nødvendig å sette dette på enkeltkomponenter. (For eksempel listblokkelementer)
- Hvor mange kolonner komponenten skal strekke seg over.

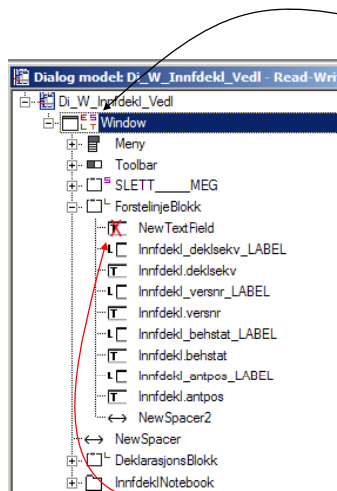

Dialogkomponenter - Datafelt

- Komponent med knytning mot objektseleksjonen
- Har en av flere mulige representasjoner:
  - Textfield
  - Check Button
  - Radio Group
  - Combo Box
  - (List, Scale, Stepper)
- Representasjons-avhengige egenskaper

Spesiell symbolikk i dialogdesigner

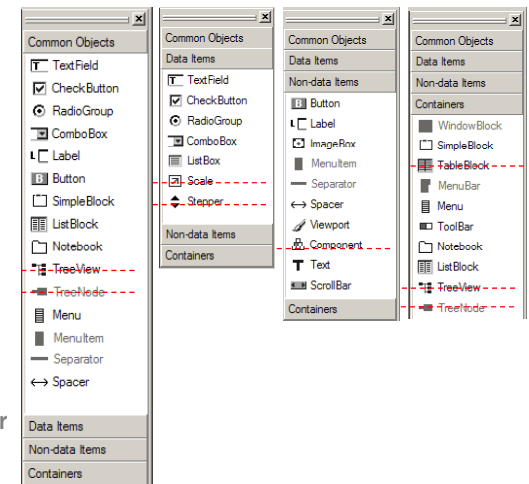

Text code	Explanation
E	The dialog object has at least one event defined.
T	The template property for this dialog object is overridden, i.e. not inherited.
S	The style property for this dialog object is overridden, i.e. not inherited.
L	The layout property for this dialog object is overridden, i.e. not inherited.
H	Dialogkomponenten er skjult ved åpning. Det er mulig å endre på dette i kjøretid
X	Dialogkomponenten er knyttet til en annen komponent via et gyldig uttrykk/expression

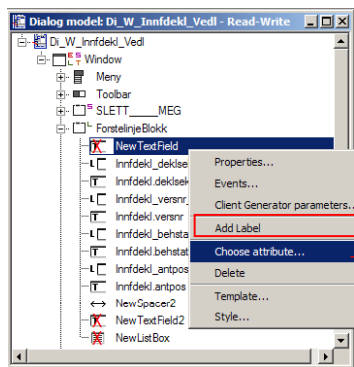
Ingen kopling mot objektseleksjon

Editering i treet

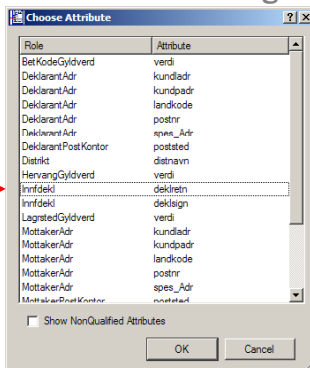
- Fra objektpaletten kan en opprette alle typer komponenter.
- Begrensninger på nøsting av komponenter, dvs. kun containerelementer kan inneholde andre elementer
- Editeringen av treet kan gjøres via drag and drop
- Nye komponenter fra objektpaletten skapes ved klikking. Den nye komponenten vil plasseres nederst i den blokken som er markert.

Tilordning av attributt og ledetekst

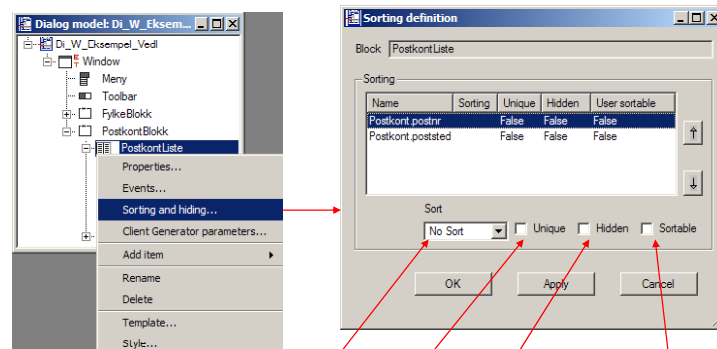

Viser alle attributter i objektseleksjonen som enda ikke er brukt i dialogen

Listblokk

- Sortering og skjuling av kolonner

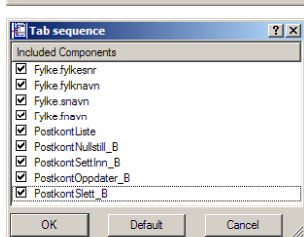
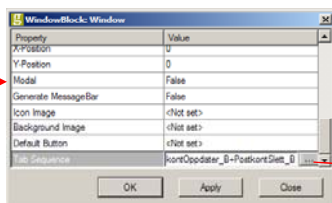
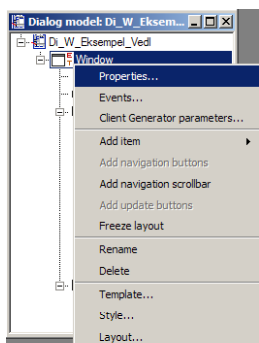
Sortere på kolonnen. (No Sort, Ascending eller Descending)

Skal kolonnen være synlig

Skal bruker få lov til å sortere listen med hensyn på denne kolonnen. (Klikk på overskrift)

Skal kolonnen inneholde kun unike verdier

Tabulatorrekkefølge i en dialog

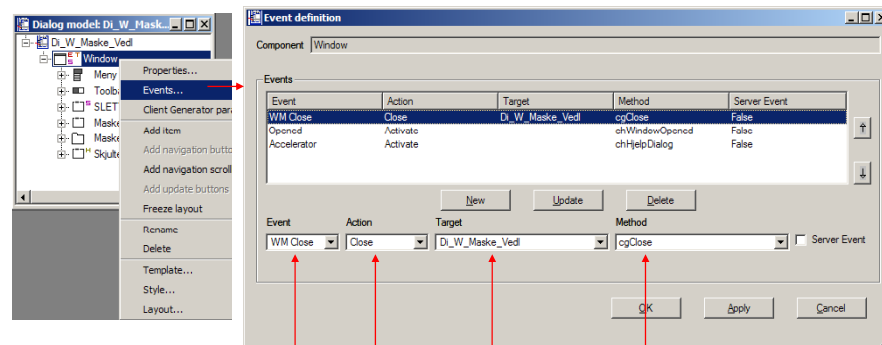
Lurt å gjøre:

- Venstre mot høyre, ovenfra og ned.
- Der objekter er åpenbart ordnet kolonnevis, skal rekkefølgen også følge disse kolonnene.

▪ Bruk "drag and drop" for å endre tabulatorrekkefølgen

▪ Kun markerte komponenter inngår i tabulatorsekvensen.

Event-definisjoner

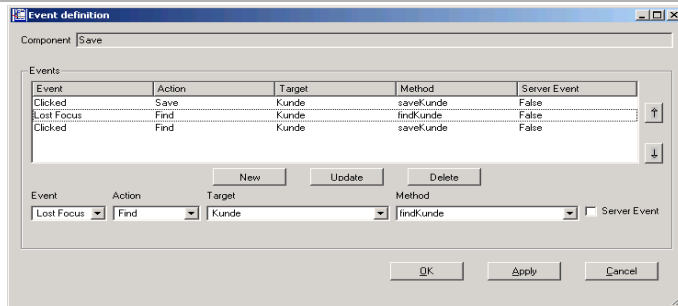
Hvilken hendelse

Med hvilket objekt
Hva skal skje

Og hvor skal funksjonaliteten programmeres/genereres

Metodenavn og metodeinnhold:
Bruk actionTarget()

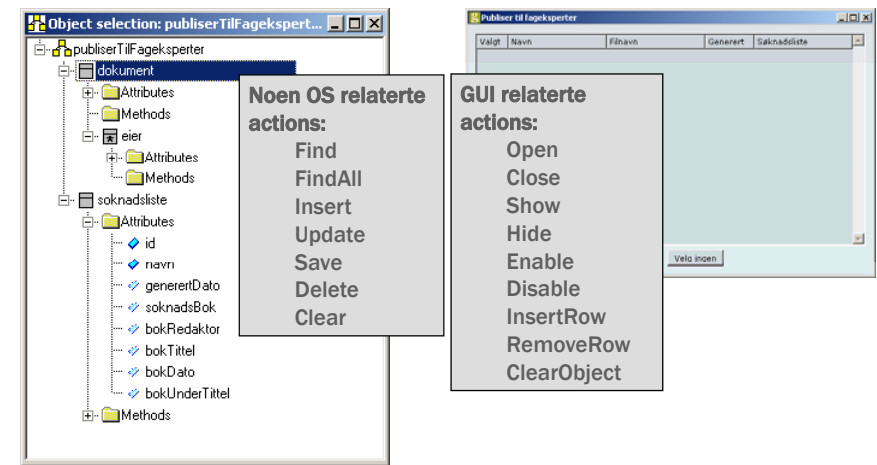
Eksempel på hendelsesdefinisjoner

- Her genereres to action-metoder
  - actionFindKunde
  - actionSaveKunde
- Metoden saveKunde kaller først actionSaveKunde, så actionFindKunde
  - Rekkefølgen er signifikant
  - Alle tidligere action-metoder er garantert ferdig eksekvert før neste påbegynnes
- Metoden findKunde kaller kun actionFindKunde

= esito

Limet mellom klient/tjener

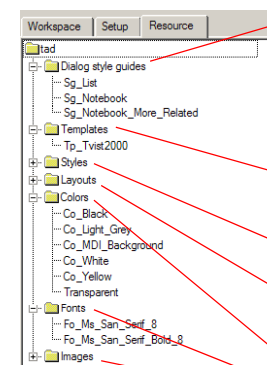
= esito

= esito

Ressursdatabasen

Layouts

Ressursdatabasen i korte trekk

Style guide: Når en dialog åpnes for første gang genereres det automatisk en dialogmodell.

- Datafeltene i denne dialogen baseres på den valgte objektseleksjonen.
- Den visuelle representasjonen av disse dataene baseres på den valgte style guiden.

Template: Navngitt kombinasjon av Style og Layout per komponenttype.

Style: Navngitt kombinasjon av for- og bakgrunnsfarge, font, rammetype og størrelse.

Layout: Navngitt kombinasjon av parametere for utlegg (posisjonering) av komponenter

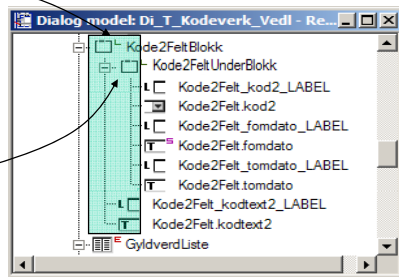
Colors, Fonts og Images angir henholdsvis farge, font og bilder.

NB! Ikke noe vi skal endre. Vi skal kun bruke ressursene.

= esito

Layout generelt

- En layout gjelder kun for direkte barn av en container. (Den arves ikke nedover i treet. Ønsker man en "arvet layout endring" må man overstyre hvilken template som brukes.)
- Layouten satt i *Kode2FeltBlokk* gjelder kun for de markerte komponentene
- En blokk i en annen blokk regnes som enkeltkomponent, på lik linje med f.eks. tekstfelt, med hensyn på ledetekstplassering, utstrekning, justering, osv...

= esito

Layoutressurser

Navnet på layoutene er bygget opp slik:

DirectionNAlignFlex[No]Border

- [...] = valgfritt
- Border = Konstant
- Direction, N, Align, Flex = variable

Vi skal nå se på den visuelle betydningen av disse konstantene og variablene.

Line2AboveStretchedBorder
Line2AboveStretchedNoBorder
Line2LeftFixedBorder
Line2LeftFixedBorderMin
Line2LeftFixedNoBorder
Line2LeftSpreadBorder
Line2LeftStretchedBorder
Line2LeftStretchedNoBorder
Line3AboveFixedBorder
Line3AboveFixedNoBorder
Line3AboveStretchedBorder
Line3AboveStretchedNoBorder

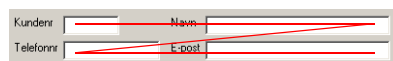
= esito

Layoutressurser

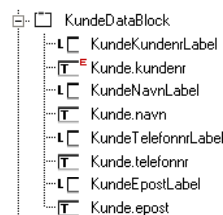
DirectionNAlignFlex[No]Border

- Direction** Line/Column prefiks som betyr linje eller kolonnevis utlegg
- Label og felt er en enhet
- Foretrekker Line...

Line...

Column...

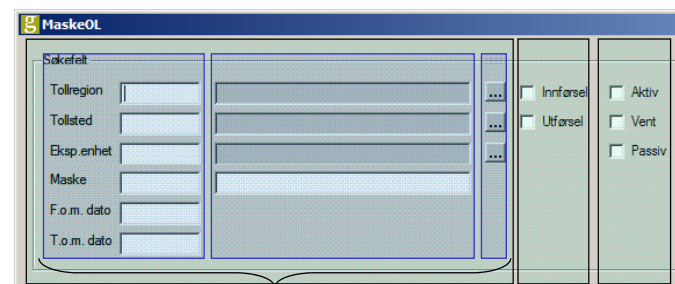

= esito

Layoutressurser

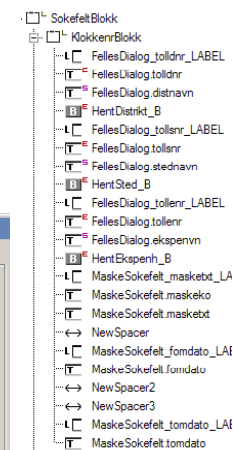
DirectionNAlignFlex[No]Border

- N = Antall kolonner i layouten. (De fleste layouter i ressursdatabasen har utlegg av komponenter linjevis.)

n=3

n=3

= esito

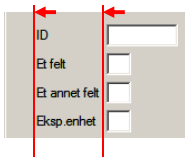
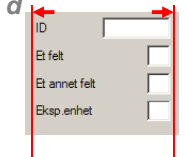
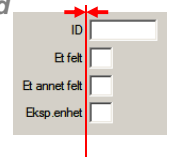

Layoutressurser

DirectionNAlignFlex[No]Border

- Align angir justering av feltet og ledetekster.
  - Align = **Left** | **Centered** | **Justified**
    - angir horisontal justering av ledetekster og feltet per rad

Line2AboveStretchedBorder
 Line2AboveStretchedNoBorder
 Line2LeftFixedBorder
 Line2LeftFixedBorderMin
 Line2LeftFixedNoBorder
 Line2LeftSpreadBorder
 Line2LeftStretchedBorder
 Line2LeftStretchedNoBorder
 Line3AboveFixedBorder
 Line3AboveFixedNoBorder
 Line3AboveStretchedBorder
 Line3AboveStretchedNoBorder

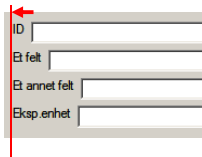

Left	Justifie	Centere
		
1 kolonne for ledetekster, 1 for felt, begge venstrejustert	Ledetekster trukket ut mot venstre, felt ut mot høyre	Ledetekster høyrejustert mot midtkolonne, felt venstrejustert fra midten

Layoutressurser

DirectionNAlignFlex[No]Border

- Align = **None** | **Above**
  - None angir horisontal justering av ledetekster og feltet per rad
  - Above angir justering av ledetekst i forhold til felt.

None	Above
	
Ledetekst umiddelbart etterfulgt av felt, ingen kolonner	Ledetekst over felt, sentrert langs en felles akse. Ledetekst kan i tillegg ha:

Verdi	Justering av ledetekst
Top/Left	Venstre
Center	Midten
Bottom/Right	Høyre

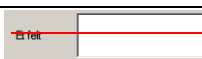

Layoutressurser

DirectionNAlignFlex[No]Border

- Align = **Top** | **Centered** | **Bottom**
  - angir vertikal justering (der noen elementer er høyere enn andre).

Top	
Centered	
Bottom	

- angir justering av ledetekst i forhold til felt.

Top	Centered	Bottom
		

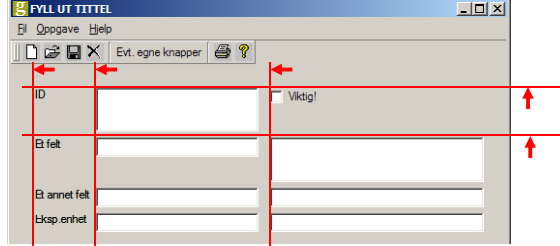

Layoutressurser

DirectionNAlignFlex[No]Border

- Align = **Left**
  - De aller fleste layoutene i ressursdatabasen er Left, Top, Top layouter.

Line2AboveStretchedBorder
 Line2AboveStretchedNoBorder
 Line2LeftFixedBorder
 Line2LeftFixedBorderMin
 Line2LeftFixedNoBorder
 Line2LeftSpreadBorder
 Line2LeftStretchedBorder
 Line2LeftStretchedNoBorder
 Line3AboveFixedBorder
 Line3AboveFixedNoBorder
 Line3AboveStretchedBorder
 Line3AboveStretchedNoBorder

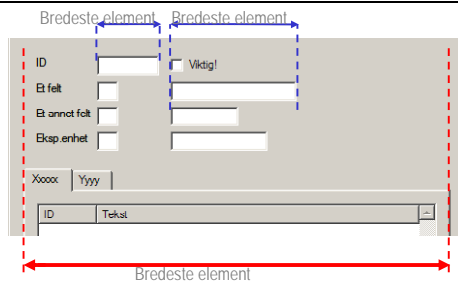

Layoutressurser

Direction*N***Align***F***Flex**[No]**Border**

*Flex*er består av tre elementer, de to første angir fleksibilitet, den siste hvor evt. ledig plass havner.

- *Flex* = **Fixed** | **Stretched** | **Spread**
  - angir horisontal fleksibilitet

Fixed

Kolonnene gjøres så brede som sitt største element, plass ut over summen av kolonnene blir "til overs"

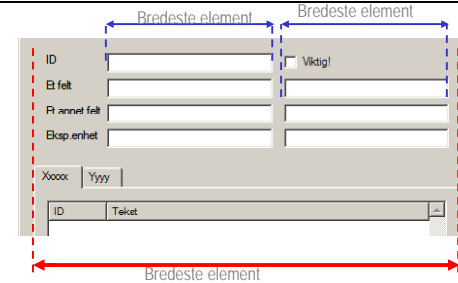

Layoutressurser

Direction*N***Align***F***Flex**[No]**Border**

- *Flex* = **Fixed** | **Stretched** | **Spread**
  - angir horisontal fleksibilitet

Stretched

Kolonnene strekkes og kan bli bredere enn bredeste element, slik at all tilgjengelig plass fylles

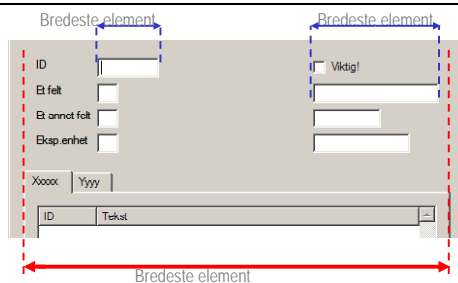
Line2AboveStretchedBorder
Line2AboveStretchedNoBorder
Line2LeftFixedBorder
Line2LeftFixedBorderMin
Line2LeftFixedNoBorder
Line2LeftSpreadBorder
Line2LeftStretchedBorder
Line2LeftStretchedNoBorder
Line3AboveFixedBorder
Line3AboveFixedNoBorder
Line3AboveStretchedBorder
Line3AboveStretchedNoBorder

Layoutressurser

Direction*N***Align***F***Flex**[No]**Border**

- *Flex* = **Fixed** | **Stretched** | **Spread**
  - angir horisontal fleksibilitet

Spread

Tar opp all plass, men her legges "luften" mellom kolonnene

Layoutressurser

Direction*N***Align***F***Flex***H***Flex***V*[No]**Border**

- *Flex* *V* = **Fixed** | **Stretched** | **Spread**
  - angir vertikal fleksibilitet. Den visuelle effekten er den samme som for horisontal fleksibilitet, bortsett fra at elementene strekkes/spres i den horisontale retningen.

- De fleste layoutene i ressursdatabasen er Fixed på vertikal fleksibilitet

Layoutressurser

`DirectionNAlignFlexAnchor[No]Border`

- **Anchor = se matrise**
  - angir ankerpunkt. Dette er bare aktuelt dersom minst en av de foregående er "Fixed", og forteller da hvordan feltene skal plasseres i forhold til "luften" rundt.

Top	Left
Middle	Middle
Bottom	Right

TL	TM	TR
ML	MM	MR
BL	BM	BR

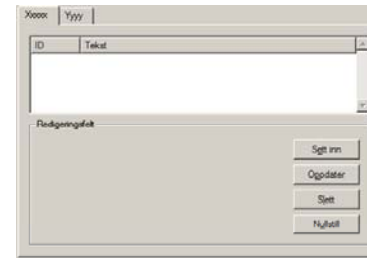
=esito

Layoutressurser

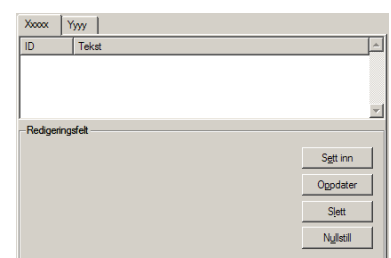
`DirectionNAlignFlex[No]Border`

- **Border** hvis layouten har en ramme (marg)
- **NoBorder** hvis layouten ikke har ramme

...Border (Med ramme)

...NoBorder (Uten ramme)

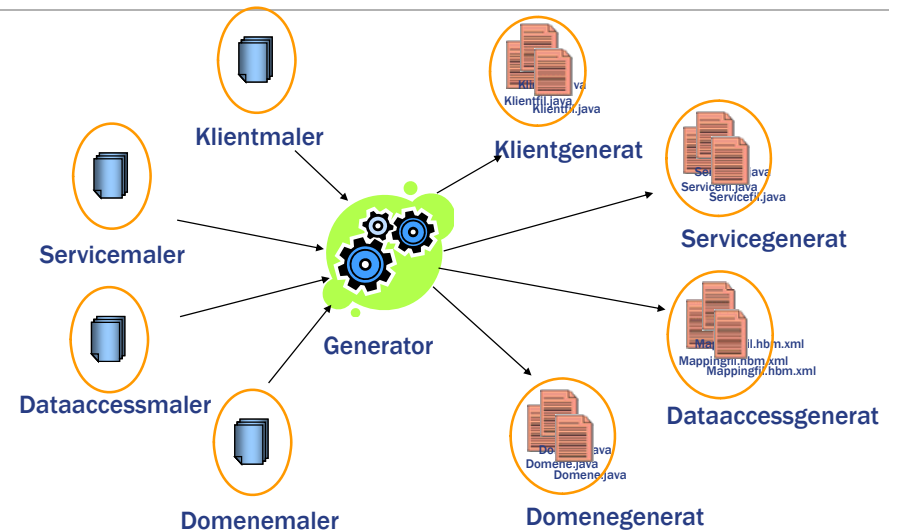

=esito

Kort om kodegenerering

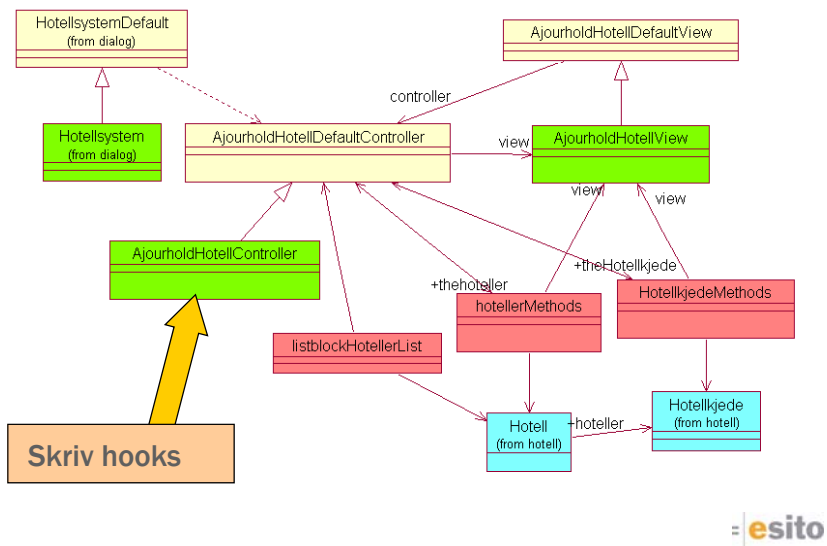
=esito

Generering av kildekode

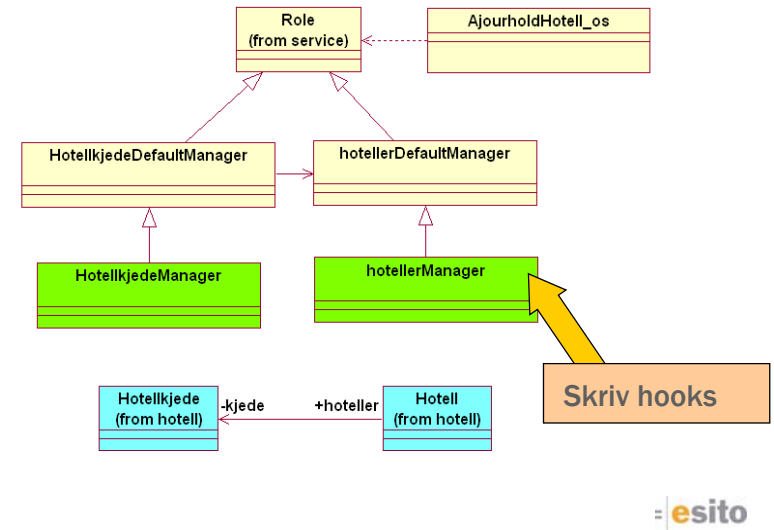

=esito

Klassemodell for generert dialogkode

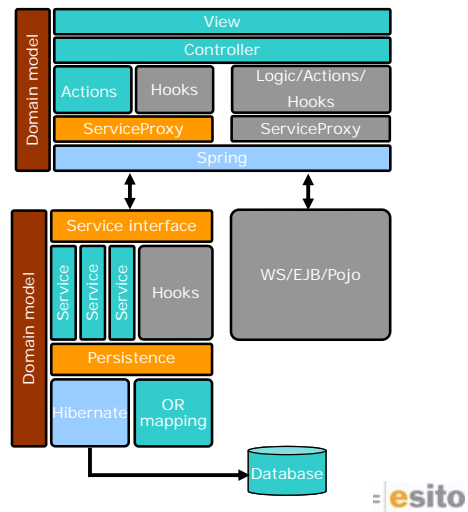

Klassediagram generert servicekode

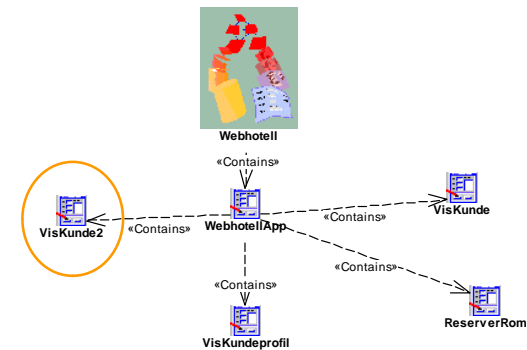

Applikasjonsarkitektur - Java

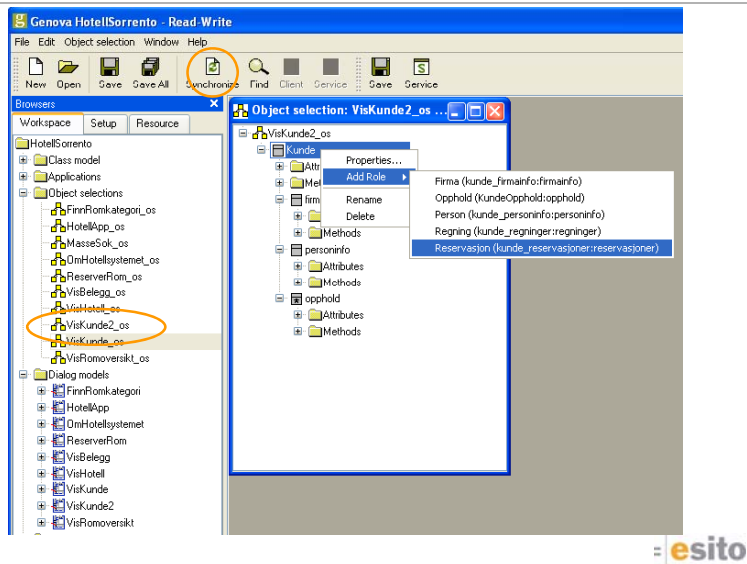
- Generert av Genova
- Genova rammeverk
- 3. part rammeverk
- Generert av Rose
- Egen kode

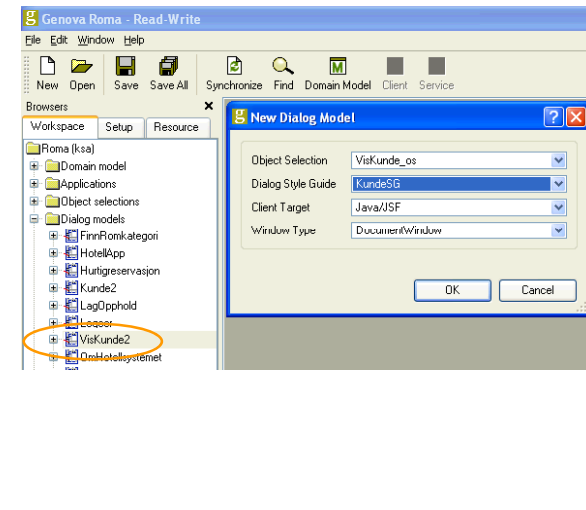
Legg til ny dialog i UML-verktøyet

Synkroniser og lag objektseleksjon

Generer dialogmodell

Tilpass dialogmodell og generer kode

